TRIVIS - SŠ veřejnoprávní Brno, s.r.o.

Veveří 95, Brno – střed, 602 00

Strategie předcházení školní neúspěšnosti pro školní rok 2026/2027

Vypracovala: Mgr. Bc. Martina Havlíčková
Školní metodik prevence a výchovná poradkyně

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 sb.

Úspěšnost ve škole je podmíněna mnoha faktory. Úspěch žáka ve škole nezávisí jenom na jeho schopnostech, ale i na jeho sebehodnocení a míře sebedůvěry, na prostředí a spolupráci s pedagogickými pracovníky.
S žáky ohroženými školní neúspěšností může pracovat zejména třídní učitel, výchovná poradkyně, metodik prevence a kterýkoli pedagogický pracovník.
Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé po vyhodnocení prospěchu žáků ve třídě zjišťují příčinu neúspěchu. Tu následně vyhodnocují a v případě potřeby je vypracován Plán pedagogické podpory.

Neúspěchem ve škole mohou být ohroženy:

- žáci se speciálně vzdělávacími potřebami
- žáci, kteří přešli z jiné SŠ
- žáci, kteří jsou nemocní a mají dlouhodobou absenci
- žáci, u kterých nastala změna rodinné situace
- žáci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky

Problémy žáka ve vyučovací hodině

- nerozumí výkladu
- neumí pracovat s učebnicemi a jinými texty
- nestíhá zapisovat podle výkladu
- nedokáže určit, co je podstatné
- neumí se soustředit
- opakovaně je v práci vyrušován spolužáky

K problémům s domácí přípravou vede nejčastěji:

- slabá vůle (nedokáže se přinutit k domácí přípravě)
- nedostatek návyků pro samostudium (neumí vybrat důležité, učí se zpaměti bez pochopení látky, nezvládá větší celky, nemá vytvořený systém učení)
- neví, kdy se učit, aby učení bylo efektivní
- problémy komunikace s vyučujícím
- strach z vyučujícího
- obava sdělit, že něčemu nerozumí
- neznalost pravidel konzultací s vyučujícím problémového předmětu
- nejeví zájem o výuku, v hodině nepracuje, nechce pracovat a rozptyluje svoje spolužáky – odmítá nabízenou pomoc vyučujících

Ostatní problémy negativně ovlivňující studium

- dlouhodobé zdravotní problémy
- změna bydliště, dojíždění
- problémy v rodině (rozchod rodičů, úmrtí jednoho z rodičů, špatná ekonomická situace rodiny)

- stres z neprospěchu
- útěky před problémy
- problémy v sociálním prostředí vrstevníků

Projevy neúspěchu:

- neprospěchem
- porušováním školního řádu, záškoláctvím, problematickým postavením v třídním kolektivu atd.

Formy práce s neúspěšnými žáky

Pro úspěšnost programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým zejména patří:

- snažíme se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti
- spolupracujeme s PPP a rodiči
- uplatňujeme individuální přístup k žákům
- nabízíme žákům individuální konzultace
- volíme vhodné formy a druhy zkoušení
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka, a tím podporujeme jeho pozitivní motivaci k učení
- užíváme podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu ústně či písemně dle preference žáka

Nástroje na koordinaci péče o žáky se SVP

- **Doporučení z PPP** - vyučující jsou seznámeni s doporučením, ve kterém nalezneme metody a formy výuky navržené pro konkrétního žáka
- **Plán pedagogické podpory** - vzniká z iniciativy učitele jednotlivých předmětů, může mít omezenou platnost nebo může být využíván po delší časové období, musí být pravidelně vyhodnocován, má ho u sebe vyučující, který PLPP tvořil
- **Individuální vzdělávací plán** - podpůrné opatření v rámci 2. – 5. stupně, tvoříme ho na základě doporučení ŠPZ po podání žádosti zákonným zástupcem či zletilým žákem

Konkrétní situace

a) Přestup žáka na střední školu

- dopřejeme čas na adaptaci, adaptační kurz
- podpoříme dobrý kolektiv
- komunikace mezi učiteli
- navážeme kontakt s rodiči

b) Nemoc, zvýšená omluvená absence

- při dlouhodobé nemoci je třeba s rodinou žáka úzce spolupracovat, zajistit doplňování učiva, ulehčit návrat žáka po nemoci do školy - plán doplnění učiva a přezkoušení
- sledujeme absenci žáka – pravidelnost v krátkodobé absenci z důvodu návštěvy lékaře, nevolností, rodinných důvodů

c) Změna situace v rodině

- můžeme pomoci, pokud dobře známe situaci, pokud je dobré klima a vzájemná důvěra
- sledujeme nejen velmi slabé žáky, ale také ty, kteří se výrazně zhoršili, začali být vůči plnění školních povinností apatičtí, zhoršilo se chování
- komunikujeme s žákem i rodiči
- v případě potřeby doporučíme odbornou pomoc

d) Špatná sociální situace

- podáme žákovi pomoc a podporu
- ohlídáme, aby se žák nestal terčem posměchu
- řešíme problém s žákem a rodiči
- v případě přetrvávajících problémů kontaktujeme příslušný OSPOD

e) Závadové chování, záškoláctví

- porušení školního řádu nepřehlížíme
- pokud nepomůže prevence, závadové chování řešit v souladu se školním řádem
- důsledně hlídáme absenci
- komunikujeme s učiteli, rodiči

Postup řešení situace

Na pedagogické radě školy je vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni jsou s ní seznámeni.

V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni rodiče prostřednictvím třídních učitelů. Výchovný poradce spolu s třídním učitelem a vyučujícím daného předmětu projedná na schůzce ve škole se zákonnými zástupci neprospívajícího žáka jeho studijní výsledky a navrhne možnosti řešení.

V případě potřeby či zájmu je nabídnuto neprospívajícímu žákovi a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP a SVP.

V oblasti prevence

- pokusíme se o co nejdelší dobrou motivaci
- hodnotíme žáky vzhledem k jejich osobnímu pokroku
- pokud dítě začne selhávat, je třeba co nejdříve zjistit, proč selhává a podpořit ho
- komunikujeme s rodiči

V oblasti intervence

- pokud dítě začne selhávat, je nutné upravit vyučovací metody
- všechny postupy je vhodné vysvětlit rodičům, aby mohli podobně přistupovat k dětem doma při přípravě na vyučování – zacílení na konkrétní problém
- pokud ale dítě výrazně selhává – nutná přesná diagnostika příčin problému – konzultace se školním psychologem, vyšetření v PPP, SPC